

Zelený čtvrtek 2016
Missa chrismatis
Homilie Mons. Jana Baxanta, biskupa litoměřického

Drazí bratři, milí otcové kněží a jáhnové,

dnes opět po roce, při rozbřesku Svatého třídění, jsme zde, v naší svatoštěpánské katedrále, abychom v upřímnosti i statečnosti obnovili své kněžství. Mám vždy velikou radost, že vás všechny, kněze a jáhny, vidím jako své skutečné spolupracovníky tak zblízka a že vás mohu osobně pozdravit na znamení pravdy, a to pravdy objektivní, že jsme si blízcí, že patříme k sobě. Jsme tu jako Kristovi vyslanci, Jeho pomocníci a pokračovatelé v díle spásy lidí. Nemohli bychom jimi být, kdybychom nebyli povoláni a vyvoleni. Můžeme a máme jimi být, protože sám Bůh o nás projevil zájem a my se každodenně jistě snažíme o to, abychom důvěru, kterou do nás On vložil a opakovaně vkládá, nezklamali. Kněžství ve všech třech stupních svěcení je drahocenná a vznešená milost! Neseme ji v sobě jako otcovský dar našeho dobrého Pána Boha a s Jeho pomocí, ale i ve vzájemné solidaritě jako bratři ve společenství našeho diecézního presbyteria.

Rád bych vám, drazí bratři, skutečnost Božího zájmu o nás ilustroval alespoň na několika známých biblických příbězích. Připomenu Kristův úmysl určit některé ze svých učedníků za apoštoly ve spojení s Večeřadlem, Samařskou ženu a její setkání s Ježíšem, modelové působivé Kristovo vyprávění o milosrdném octi a jeho synech, ale i dojemné starozákonní drama o Josefovi a jeho bratřích.

Pánu Ježíši se dařila a stále daří úžasná věc: získávat učedníky a žáky. V relativně krátké době jich kolem sebe měl několik desítek. Z tohoto společenství přátel v přesně danou chvíli, po probdělé modlitební noci, z nich označil dvanáct a nazval je apoštoly. Učedníků byly desítky – a jen dvanáct? A proč právě ty a ne jiné? I další by mohli mít ambici být zahrnuti do právě se tvořícího apoštolského sboru! Ježíš nepochybně vybíral podle svého klíče. Vybral ty, které sám chtěl. Milí bratři, vybral i nás. I když se ve Večeřadle jeden přes druhého s neklidným svědomím Ježíše ptali: „Jsem to snad já, Mistře, kdo tě zradí?“, Spasitel svůj úmysl mít tyto a právě tyto za apoštoly neodvolal. Stejně tak důvěřuje nám a zajímá se o nás přesto, že jsme hříšníci, ne vždy zcela spolehliví a věrní.

Když se Samařská žena ocitla tváří v tvář Kristu, s údivem se Ho ptá, jak že si má vysvětlit, že ona Mu může dát napít, tedy posloužit?! Sv. Augustin k tomuto setkání poznamenává, že Ježíš ji žádá: „Dej mi napít“, a přitom sám nabízí, že dá napít. Nemá, a potřebuje dostat, a zároveň má nadbytek, že může dávat. Z pokračujícího rozhovoru je jí stále více zřejmé, že Ten, který přišel, aby poskytl „živou vodu“ všem, chce být sám potřebným a žíznícím. Kristus stojí o to, aby jeho blízcí a přátelé byli služebníky a druhým, mnohdy značně vyprahlým bližním, pomáhali s vědomím, že sami pomoci potřebují. Žíznivý chápe žíznivého. Jistě, On nepřišel, aby Mu bylo slouženo, ale aby sloužil. Můžeme-li, drazí bratři, druhým sloužit, a někdy i s nemalou námahou a třeba i nepochopením, pak je to pro nás vyznamenání.

Milosrdný otec měl syny dva. Všechno, co bylo jeho, bylo i jejich. Z laskavosti otcovské ruky měli oba dva velký užitek každodenně. Co se však dobrému a štědrému otci nepovedlo, bylo to, že své syny nedokázal přimět k tomu, aby se měli rádi, aby

byli skutečnými bratry. Přemlouváním, léčkou či násilím pravého bratrství nelze dosáhnout. Žárlivost a závist druhého syna milosrdného otce způsobila, že se izoloval, z rodiny vyčlenil sám. Drazí bratři, své kněžství prožíváme díky vlídnému otcovskému pohlázení našeho Pána, ale současně i díky bratrské pozornosti skutečných bratří. Každý náš spolubratr má svého otce a má v nás i svého příbuzného?

Starozákonní Josef se dostal na pokraj smrti zlovolným jednáním a rozhodnutími svých vlastních lidí, vlastních bratří. Následně se ocitá v hluboké a nepřívětivé cisterně. Nakonec je prodán jako kus, předmět, zboží. To všechno jen proto, že jej měl jeho otec velmi rád. Jeho bratři mu otcovskou lásku nepřáli, a přitom sami o stejnou lásku připraveni nikdy nebyli. Velmi milovaný Josef na sobě zakusil, co to je nepřátelství a rafinovaný úklad tak blízkých bližních. Nezatrpknul, nemstil se, ušlechtilost jeho charakteru se utrpením neztratila. Milí bratři, že jsme i my milovanými syny nebeského Otce, je zřejmé. Připomínejme si však tento starozákonní příběh o Josefovi i proto, abychom při rozmanitých a nepředvídaných obtížích v apoštolské službě nemalomyslněli. I ony jsou příležitostí k vytříbení naší opravdovosti a vedou k ryzosti našich pastýřských úmyslů.

Chci vám, drazí bratři, vděčně poděkovat za vaši pastorační službu v diecézi, která tak oplývá přírodními krásami, ale která současně tak výrazně hladoví a žízní po duchovních pastýřích. Velmi si přeji, abyste se dnes z této dnešní ojediné bohoslužby Missa chrismatis do svých farností a křesťanských společenství vrátili nejen s nově posvěcenými oleji, ale i povzbuzeni vědomím Boží otcovské lásky, posílení ujištěním ochrany Panny Marie, Královny apoštolů, dále jako bratři vyznačující se svorností a ochotou vzájemně si pomáhat, a s obnoveným rozhodnutím statečně s důslednou věrností vytrvat ve službě Bohu a lidem až do konce.

Bůh vám, nám všem, žehnej! Amen.